

Åpent møte NS 1757
19. Januar 2010

Markedssjef Christian Holthe

Agenda – 19. januar 2010

- Velkommen
- Presentasjon av deltagere
- Om Standard Norge og standardisering
- Historikk og revisjon NS 1757
- Diskusjon, synspunkter på alternativ;
 - bestå, revideres, trekkes
- Fremdrift, veien videre

Deltagere 19. januar

- Deltar
- Marknadschef Joakim Stigson, EZZE
- Teknisk Support Jonas Stigson, EZZE
- Produktsjef Jan Kirsebom, Raufoss Water and Gas
- Jan Brønstad, Raufoss Water and Gas
- Markedssjef Kjell A. Nordaas, Brødr. Dahl
- Ståle Bjørnson, Brødr. Dahl
- Daglig leder Steinar Lunde, Tore Olsen Salg
- Oddvar Stensrød, Gjensidige
- Alf Furulund, Sintef Byggforsk
- Daglig leder Bjarne Haugland, VA- og VVS
- Fagsjef Oddgeir Tobiassen, NRL
- Redaktør Jørn Søderholm, Rørfag

Deltar ikke

- Holmgrens Metall, - Meddelt
- Eva Andersen, VVS NRF, - Meddelt

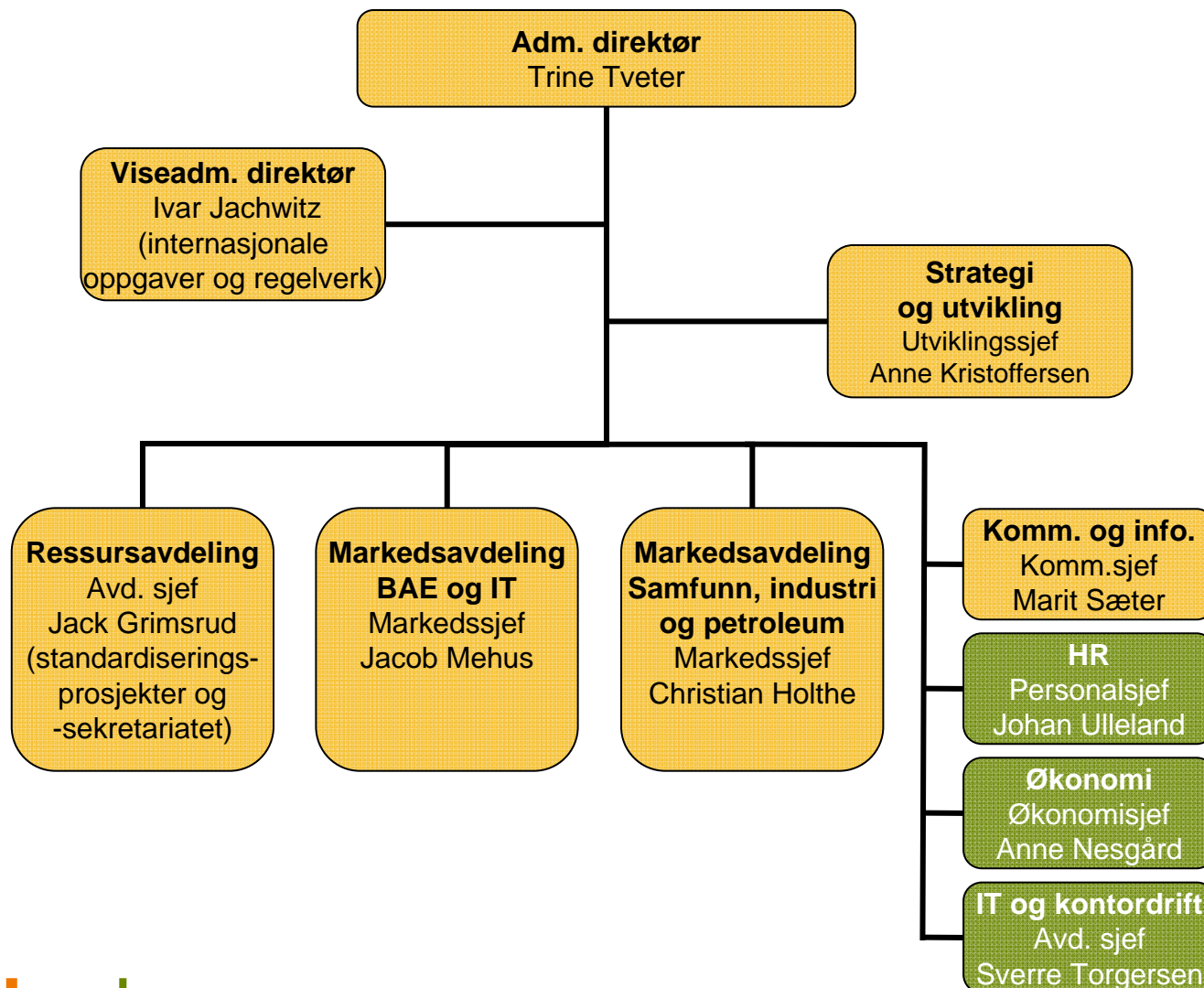
Standard Norge

- Privat og uavhengig medlemsorganisasjon
- Etablert i 2003
 - En samling av fire standardiseringsorganisasjoner (den eldste etablert i 1923)
- Utvikler standarder på de fleste områder
- Fastsetter årlig ca. 1 200 nye Norsk Standard
- Norges medlem i CEN og ISO
- Ca. 75 medarbeidere
 - standardiseringen totalt: ca. 100
- Non-profit – inntekter tilbakeføres til standardiseringsarbeid
- Forskningsinstitusjon iht. SkatteFUNN

Organisering

per januar 2009

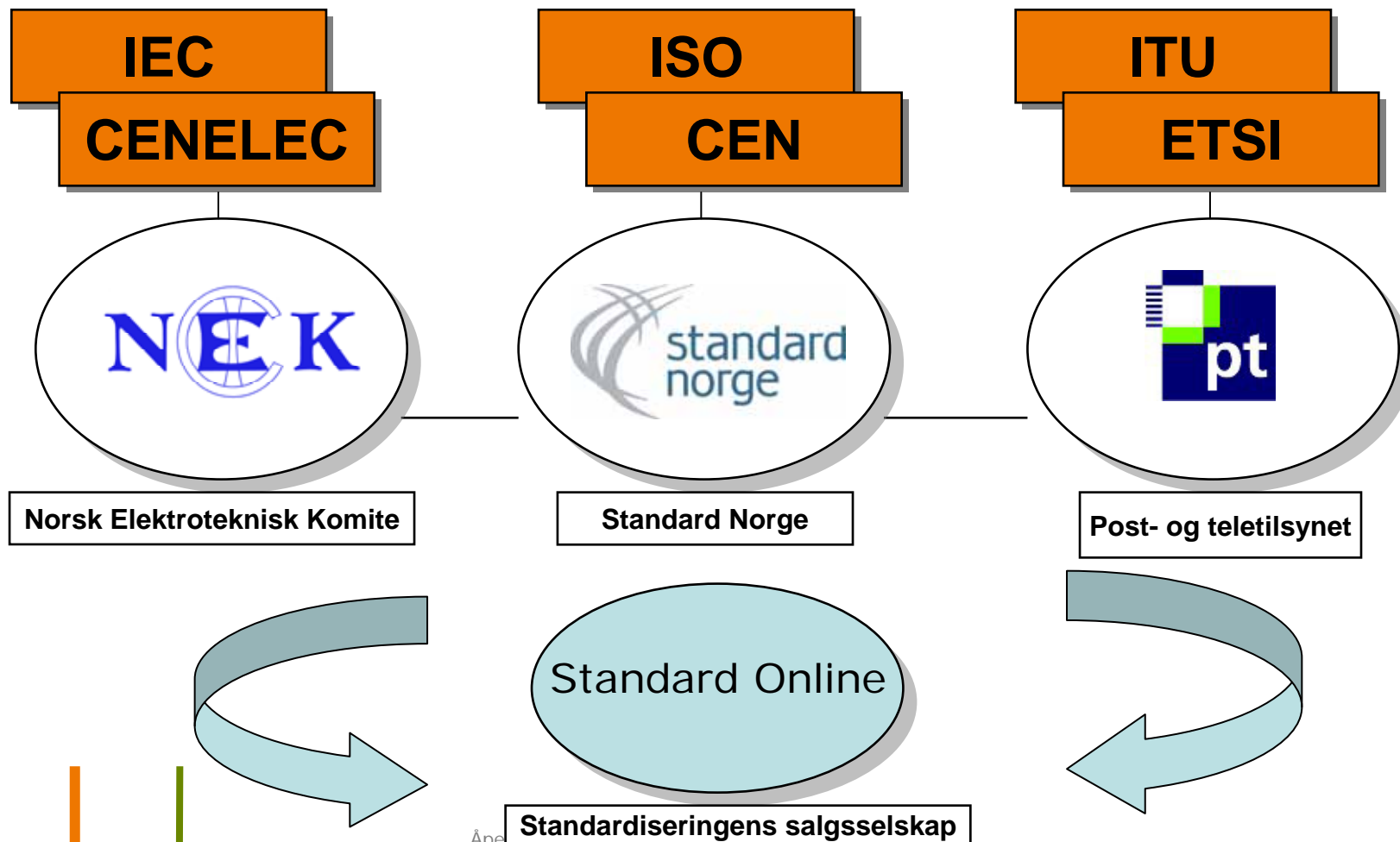

Virksomhetsområder i Markedsavdeling - Samfunn, Industri & Petroleum

Virksomhetsområde = 15	Prosjektledere = 18	Hovedprosjekter = 115
Arbeidsmiljø	GKJ, ITR; KAU	12
Energi	KAU, ERO	2
Fiskeri og akvakultur	HAA, KJO, RDU	7
Helse	ISJ, RBR, BSL	13
Landbruk og mat	HAA, RDU, HHJ	3
Maritim	KAU	2
Maskiner	KAU, JUL	8
Materialer	EHO, GKJ, KAU	6
Mekanisk utstyr og produksjon	KAU, ERO	5
Miljø (og klima)	KJO, RDU	5
Produktsikkerhet	BSL, ERO, HAA	3
Styringssystemer	GKJ, WBJ	7
Tanker og transport	KAU, MMU	5
Tjenester	ISJ, RBR, BSL, GKJ, HHJ	13
Petroleum	JGE, SOS, PKL	24

Standardiseringen i Norge og Internasjonalt

Finansiering - 2008

- **Royalty** fra salg av standarder – **27 MNOK**
- **Statstilskudd** fra NHD – **26 MNOK**
- **Prosjektfinansiering** – **24 MNOK**
 - direkte støtte fra næringslivet og andre interessenter
- Andre tjenester og medlemskontingent – **6 MNOK**
- Europeiske midler via EU-kommisjonen og EFTA

Finansiering av Standardiseringsprosjekter

NHDs endrede policy for finansiering av standardiseringen i Norge innebærer at ;

- Fagdepartementene
- Ytre etater
- Ulike bransjer/bransjeorganisasjoner
- Industri og næringsliv

i stor grad som brukere må bidra til finansiering av standardiseringen.

Standarder og lover/forskrifter

- likheter og ulikheter

Lover og forskrifter	Standarder
juridisk bindende	frivillig, valgmulighet
myndighetene tar bestemmelsen	privat, interessepartene konsensus, sentrale parter
organisering, prosedyre	organisering, prosedyre
omfattende arbeid/tid, høring	omfattende arbeid/tid, høring
funksjonelt og overordnet grunnlag for tilsyn	Spesifikt og detaljert produkt, system, arbeidsprosess
skal og bør	skal og bør

Utpekt rolle

Standard Norge skal

- **påvirke** internasjonal standardisering i samsvar med en helhetlig prioritering av nasjonale behov og interesser
- være **pådriver** for at internasjonale standarder tas i bruk

Nøkkeltall 2008

Antall gyldige Norsk Standard nasjonalt utarbeidet	14 111 1 725
Antall normative dokumenter	14 993
Standarder oversatt til norsk	760
Standarder tilbaketrukket 2008	601
Antall fastsatte Norsk Standard i 2008 av disse er det:	1 054
harmoniserte (EN)	165
nasjonale (NS)	44
Antall nasjonale komiteer	276
Antall deltagere	ca 1 900

Områder hvor Norge har internasjonalt lederskap

- Petroleumsindustri
- Informasjonsteknologi
- Geografisk informasjon
- Betongkonstruksjoner
- Stål og aluminium
- Bygningskonstruksjoner
- Terminologi
- Fiskeri og havbruk

Hovedprinsipper for standardiseringsarbeidet

- **Åpenhet**
 - alle kan delta; bedrifter, myndigheter, forskningsinstitusjoner, forbrukere og arbeidstakere
- **Frivillighet**
 - basert på frivillig deltakelse fra interesserte/berørte parter
- **Konsensus**
 - siktemålet er enighet, innebærer prosess og forhandlinger

Standarder

- Beskriver
 - et produkt
 - et system
 - en arbeidsprosess
 - eller deler av disse
- er et forslag, men utelukker ikke andre løsninger
- utarbeides av interessegrupper som ønsker felles spilleregler i markedet
- er frivillig å bruke, dog sterkt retningsgivende der lover og forskrifter i økende grad viser til standarder som en måte å oppfylle myndighetskrav på

Hvem deltar? (interessenter)

- Næringsliv og industri
- Offentlige myndigheter
- Forskning og utdanning
- Bransjeorganisasjoner
- Forbrukere
 - Forbrukerrådet, frivillige organisasjoner, "du og jeg"
- Arbeidstakere
- Andre?

Hvorfor delta

- Påvirke rammebetingelser og innholdet i standarden
- Tilpasse produktene til egne løsninger
- Tilgang til verdifull informasjon
- Tilgang til et bredt nettverk
- Økt kunnskap i teknologisk utvikling
- Brobygging mellom ulike interesser

Hvem lager standardene?

Fagpersoner/eksperter:

- Avgjør hvilke standarder som skal lages
- Bestemmer innholdet i standardene

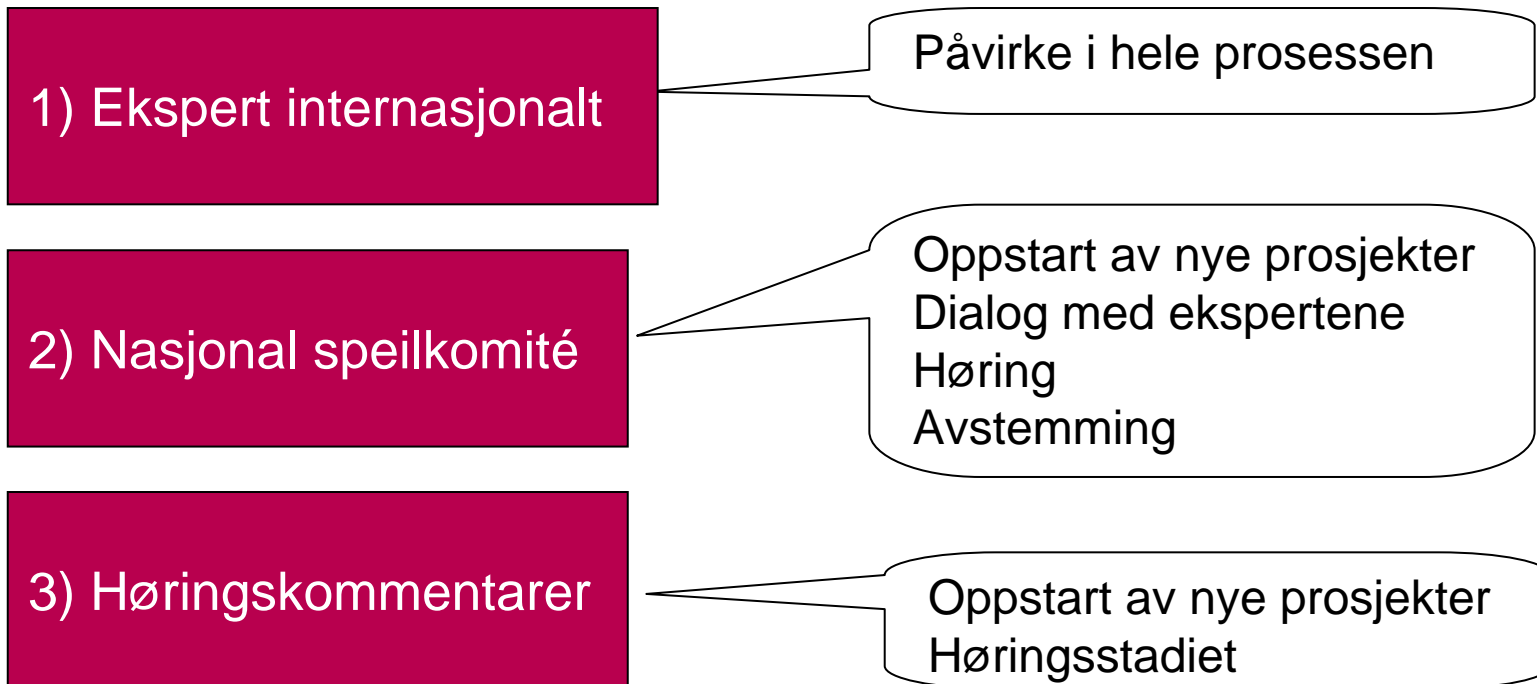
Standard Norge:

- Administrerer prosjektene og avstemmingene
- Eier og utgir ferdige standard

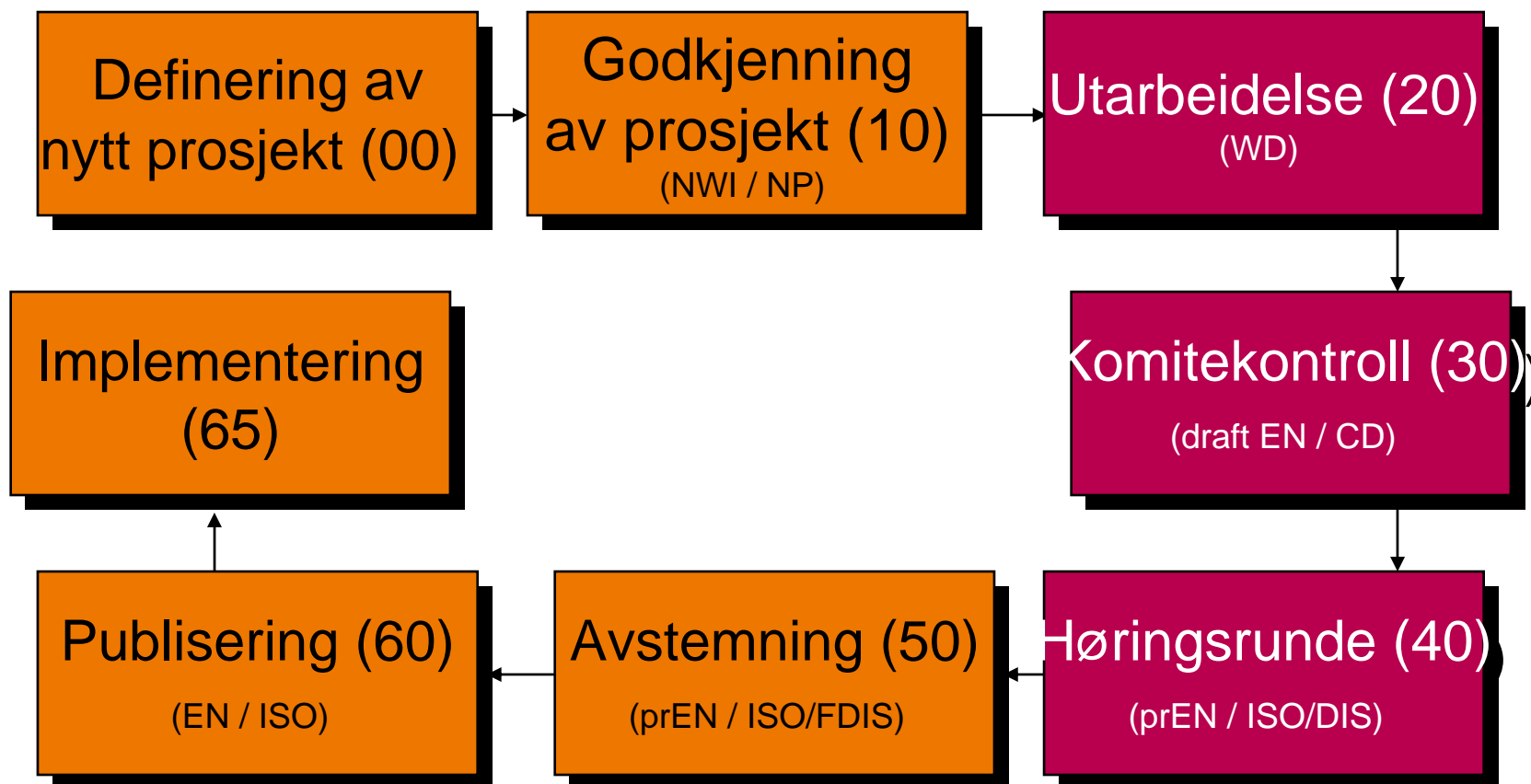

Hvordan delta/påvirke?

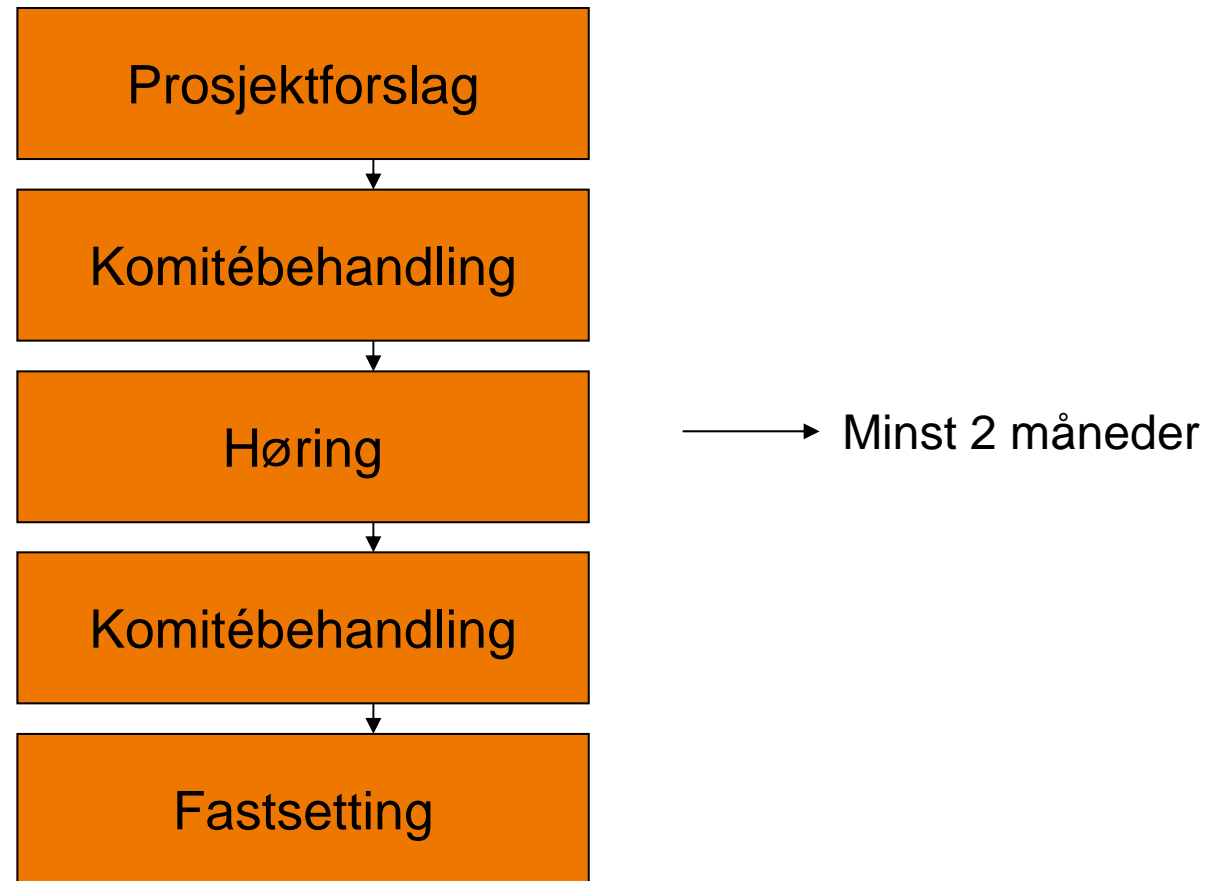
Ulik påvirkningsmulighet avhengig av hvordan man velger å delta

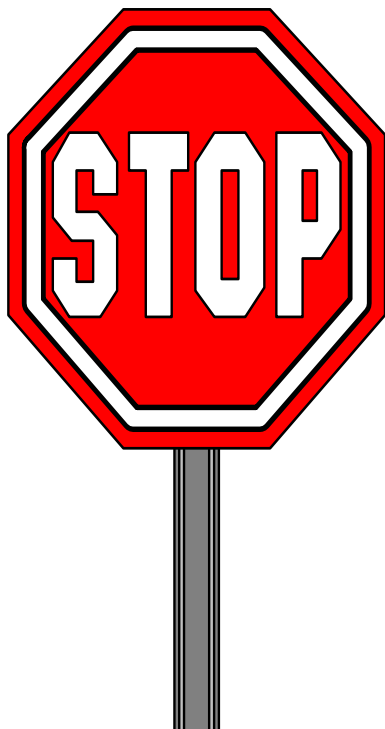
Stadiene i et standardiseringsprosjekt

Utarbeidelse av Norsk Standard (nasjonalt prosjekt)

Stillstand

Stans i nasjonalt standardiseringsarbeid

Nasjonalt medlem av CEN, CENELEC og ETSI er forpliktet til ikke å utføre «konkurrerende» arbeid som kan skade harmoniseringen

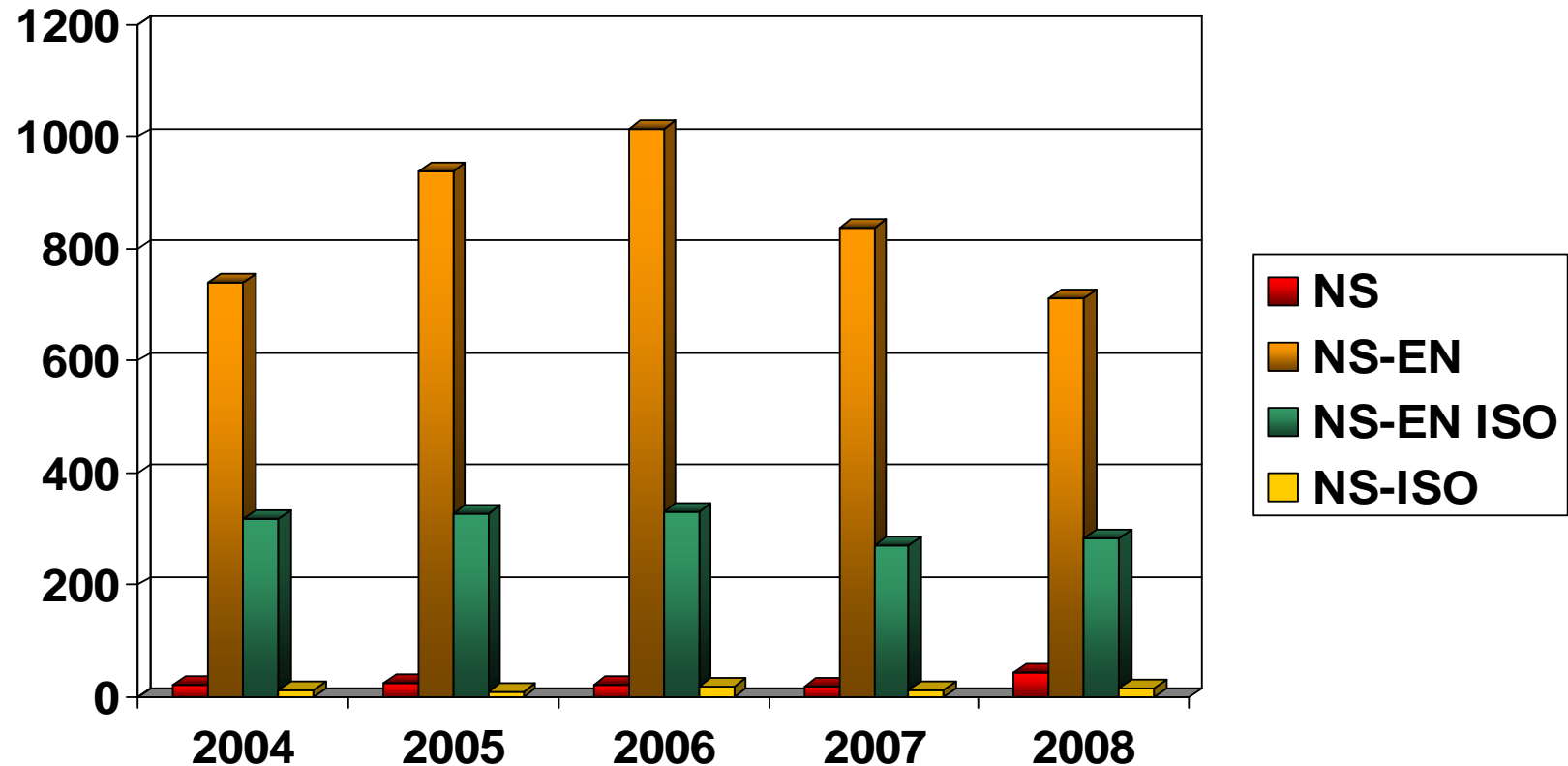
Norsk Standard

Identifiseres ved:

- Bokstaver
- Siffer
- NS - nasjonal
- NS-EN - europeisk
- NS-EN ISO - europeisk og internasjonal
- NS-ISO - internasjonal

Fastsatte Norsk Standard (etter opprinnelse)

Regler for arbeid i standardiserings-komiteer (Fastsatt av Standard Norges styre)

- Standardiseringsarbeidet foregår i **hovedsak** i standardiseringskomiteer.
- Standard Norges **administrerende direktør** godkjenner opprettelsen av nye og nedleggelsen av eksisterende komiteer.
- Komiteene kan være rent nasjonale, med mandat til å utarbeide eller revidere en nasjonalt utarbeidet Norsk Standard (eller utarbeide andre typer av leveranser).
- Før en komité opprettes, skal det foreligge et **mandat** og et **budsjett for finansiering**.
- **Administrerende direktør** foretar den formelle oppnevningen av komitémedlemmer og sammensetning.

Forslag til nye nasjonale standardiseringsprosjekter

1. Forslag om nye prosjekter innenfor et etablert standardiseringsområde vurderes i forhold til;

- Standard Norges markedsstrategi og markedsplan
- Interne ressursbehov
- Markedets behov
- Mulige interessenter
- Finansieringsmuligheter
- Salgspotensiale

2. Utenfor etablert område til vurdering innen strategi og utvikling ved utviklingssjef

Høringer på nett

[English](#) [Nettstedskart](#) [Nyhetsbrev](#) [Kontakt oss](#) [Spør oss direkte på nett](#) [Kjøpshjelp](#)

[Forsiden](#) [Standardisering](#) [Fagområder](#) [Komiteer](#) [Kurs og arrangementer](#) [Søk og kjøp](#) [Om oss](#)

Søk i standard.no

Søk her

Inkluder tilbaketrunkne

[Logg inn](#)

[Registrer ny bruker](#)

Ingen produkter i handlevognen

[Søk og kjøp](#)

Standarder på høring

Uttal deg om nasjonale og internasjonale standarder.

[Standarder på høring](#)

[arkiv](#)

[its](#)

[kal](#)
[om i](#)

[ring](#)

Fagområder

- Arbeidsmiljø
- Bygg, anlegg og eiendom
- Elektro - NEK
- Fiskeri, landbruk og mat
- Forbruker
- Helse
- Industri
- IT
- Kvalitet
- Miljø
- Petroleum
- Samfunnsikkerhet
- Tjenester
- Universell utforming

Standarder på høring

Uttal deg om nasjonale og internasjonale standarder.

[Standarder på høring](#)

Kurskalender

[Norske bygge- og anleggskontrakter](#)

2009-05-12, Stavanger

[Se alle kurs](#)

[Redaktør og webmaster](#)

[Retningslinjer til og bruk av nettsiden](#)

[W3C.html 1.0](#)

Høringer på nett

Velkommen til Standarder på høring

Her har du anledning til å uttale deg om nasjonale og selvvalgt passord. Tjenesten er gratis.

E-postadresse:

Passord:

Logg inn

Glemt passord

Ny bruker

Brukerinformasjon

Alle felter er obligatoriske.

Firma

Navn

Adresse

Postnummer

Postadresse

E-post

Passordet til tjenesten blir sendt til den e-postadressen du oppgir. Kontroller nøye at adressen er rett skrevet.

Jeg vil bli varslet på e-post når det kommer nye forslag innen mitt interessefelt. (Forutsetter abonnement på en eller flere komiteer. Mer informasjon om dette er tilgjengelig når du logger på første gang.)

Standard Online

- **Standarder i papirformat**
 - NS, NS-EN, NS-ISO/IEC...
 - Produsert ved bestilling
- **Standarder i elektronisk format**
- **Tilleggsprodukter og tjenester**
 - Samlinger elektronisk og på papir, veiledere, håndbøker, applikasjoner
 - Elektroniske blanketter
- **Overvåking**
- **Enkeltvise kjøp**
- **Abonnement på papir**
- **Abonnement på web**
 - Inkluderer overvåkning
- **Avtaler om gjengivelse fra Norsk Standard**
- **"Affiliate-løsninger"**
- **Kurs**

Historikk NS 1757

Historikk NS 1757

NS 1757 er utgitt i følgende utgaver:

- Utgave 1 av NS 1757 ble utgitt av daværende NSF (Norges Standardiseringsforbund) som er blitt en del av Standard Norge) i februar **1974**
- Utgave 2 av NS 1757 ble utgitt av NSF i mars **1978**
- Ny NS EN 1254-1 ble utgitt i juli **1998**
- Utgave 2 av NS 1757 ble tilbaketrasket av NSF i september **2000**
- Utgave 3 av NS 1757 ble utgitt av NSF i november **2002**
- Utgave 4 av NS 1757 ble utgitt av Standard Norge i juli **2008**

Historikk NS 1757

Tittel og omfang ble endret i utgave 3 og 4.

- Standarden het tidligere "*Gjengede rørdeler av kobberlegeringer*", men tittelen ble i 2002 endret til "*Gjengede rørdeler av kobberlegeringer for **sammenføyninger med hamp eller gjengetape***".
- I utgave 4 i 2008 fikk standarden tittelen "*Gjengede rørdeler av kobberlegeringer for sammenføyning med hamp, gjengetape eller **gjengetråd***".
(Allerede godkjent og sertifisert i bransjen)

Historikk NS 1757

Omsetning NS 1757 og NS EN 1254

01.01.02 - 31.12.09

Varegruppe	Varenavn	Varetekst	Antall	Beløp
141 I&P	NS 1757:2002	Gjengede rørdeler av	54	7 968,11
143 I&P	NS-EN 1254-1:1998	Del 1: Rørdeler med	13	1 981,95
143 I&P	NS-EN 1254-2:1998	Del 2: Rørdeler med	8	1 411,11
143 I&P	NS-EN 1254-3:1998	Del 3: Rørdeler med	9	1 526,53
143 I&P	NS-EN 1254-4:1998	Del 4: Rørdeler som	8	1 259,54
143 I&P	NS-EN 1254-5:1998	Del 5: Rørdeler med	4 42	259,33
141 I&P	NS 1757:1978		1	0
141 I&P	NS 1757:2008		23	3 438,43
Total - Standard Online			120	17 845,00
Royalty- Standard Norge				11 600,00

Historikk NS 1757

Ingen nasjonal SN/-komitè på Rørdeler

- Siden 2002 har det ikke vært en aktiv nasjonal SN/-komitè på området rørdeler hos Standard Norge.
- Ikke registrert nasjonale interessenter på fagområdet. Standard Norge har derfor ingen prosjektleder eller eksperter som følger standardene.
- Standarden er da plassert i en "[samlekomite](#)" med passiv oppfølging av prosjektleder.

Revisjon av NS 1757

Revisjon av NS 1757

Revisjon av nasjonalt utarbeidet Norsk Standard (NS) skjer i hovedsak etter to prinsipper:

- a) Systematisk revisjon - Intern vurdering om behov for revisjon av gjeldende NS skjer etter 5, 10, 15 el. 20 år. (Aktualitetsundersøkelse)

- b) Vurdering om revisjon basert på initiativ fra eksisterende SN/-komite, eksterne interessenter, bransjer, **enkeltaktører** etc. kan skje uavhengig av standardens utgivelsesdato.

Revisjonsgrunnlag NS 1757

- Standard Norge **kontaktet** av Raufoss Water & Gass med forslag til endringer av NS 1757 oktober 2007
- Vurdering hos Standard Norge – ingen aktiv komite, ingen prosjektleder, ingen sporbare interessenter og ikke timer eller ressurser budsjettet/tilgjengelig
- Basert på revisjonsforslag innkalte allikevel Standard Norge Raufoss Water & Gass til drøftinger **den 18. januar 2008**

Revisjon av NS 1757

- Basert på møtet med Raufoss Water & Gass bekreftet Standard Norge iverksettelse av revisjon basert på omdiskutert grunnlag. (Mindre teknisk revisjon).
- I samsvar med regler for finansiering av standardiseringsarbeidet ble delfinansiering av medgåtte timer for Standard Norges arbeid akseptert.

Revisjon av NS 1757

- Etter møte med Raufoss Water & Gass ble referanser til tidligere aktører som deltok i standardiseringsarbeidet i 2002 oversendt til Standard Norge [20. januar](#)
- Justert forslag fra Raufoss Water & Gass oversendt Standard Norge primo februar
- Endringer innarbeidet og NS 1757 sendt på offentlig høring [18. februar](#) med høringsfrist **20. april 2008.**
- ["Notification"](#) oversendt til CEN den 20. februar 2008.

Revisjon av NS 1757

- Som **anmodet** av Raufoss Water & Gass ble kunngjøring om høring også sendt spesielt til;
 - Ole Larmerud, NRL
 - Oddvar Stensrød, Gjensidige
 - Tore Olsen
 - Esse, Sverige
 - Holmgrens, Sverige
- Standard Norge registrerte **ingen** kommentarer ved høringsfristens utløp og **ingen** respons på de distribuerte mailer
<http://www.standard.no/no/Standardisering/Standarder-pa-horing>
- **NS 1757:2008 ble fastsatt i juli 2008**

Revisjon av NS 1757

Sett i ettertid - dersom våre vurderinger var feil – beklager Standard Norge at ny komite i denne sammenheng ikke ble etablert!

Dersom det nå etter halvannet år fremkommer synspunkter og faglige argumenter som sterkt avviker med standardens omfang og innhold, så er selvfølgelig Standard Norge innstilt på en ny revisjon av NS 1757: 2008!

Diskusjon

Hva bør skje med NS 1757:2008?

- Hva betyr revisjonen av NS 1757: 2008 for bransjen?
- Har revisjonen resultert i endrede krav?
- Er dagens standard bedre eller dårligere for bransjen?

Synspunkter på om;

- Standarden skal bestå!
- Standarden må revideres!
- Standarden skal trekkes!

Fremdrift, veien videre!

Revisjon av NS 1757

Forslag fra Raufoss Water & Gass

- Overskrift på forside, legge til gjengetråd (loctite).
- § 2 Normative referanser: det refereres til NS 5581, NS 5581 er utgått bør det da refereres til den i standarden?
- § 4.2.1, Tabell 1: I denne tabellen står det definert en masse forskjellige kobberlegeringer (messing). Alle disse bør være korrosjonsbestandige for å hindre bruk av ikke korrosjonsbestandig messing i den type produkter. Formålet med endringen er å redusere / unngå lekkasjeskader på grunn av korrosjon i rørdelene.
- § 4.4.1: henvisning til NS 5581.
- § 4.4.3, Tabell 2: ordet > "> minste> "> bør fjernes fra venstre kolonne. Det er upresist å skrive > "> minste innvendige gjengelengde> "> 8mm, når det gis en toleranse på +/- 1,0 i tillegg! Det bør derfor stå > "> nominell innvendig gjengelengde> "> 8mm og beholde toleransen på +/- 1,0.

Revisjon av NS 1757

Forts.

- § 4.5, Tabell 3: Veggtykkelse; veldig bra at minste veggtykkelse er definert, men det er veldig vanskelig å kontrollere. Vi kunne ønsket oss en definisjon som gav oss muligheten til enkelt å kunne verifisere veggtykkelse uten å måtte dele opp / ødelegge delen. Noe som gjør en innkjøper / rørlegger / forbruker i stand til enkelt å sjekke at det han / hun har fått er korrekt i henhold til norsk standard.
- § 6 Rørdeler: Under merknad mangler det en dimensjon $G1/4 \times G1/8$, gjengene skal i tillegg benevnes iht. ISO228/1 og da skal det ikke stå R men G før gjengedimensjonen. Altså $G1/2$, ikke $1/2r$. Dette for å unngå misforståelser, da ISO 7 utvendige gjenger merkes med R og er koniske!!

Internett

Felles nettsted med øvrige organisasjoner

www.standard.no

